

De mistica theologia

prinus et absolutus. **A**ddūt argumētū quia deus hoc esse sibi nomen p̄ priū respōdit moysi dicens. dices inquit qui est mihi me ad vos. **A**ffirmātū tū sile de conceptu bonitatis sicut in lege noua r̄ndit xps solus deus bonus est. electi p̄vidēt in hāc sententiam Aug. pluries noīatim in suo octauo de trinitate vbi in bonū absolutū docer ferri. et sequat eius Bonaventura in suo itinerario seruo. **S**ed ecce nescio q̄ pacto dum practicā dare p̄fessus sum mysticam theologiam. relabor rursus ad speculatiuam. sed nō supuacue. **E**st quippe tibi necessariū o anima que in deum ferre q̄ ris te p̄ inagogicos excessus. vt auerteret i scas te. p̄ innatam vim abstractiūm a fantasmatib⁹ sicut abstractiū. virtus inferior in brutis et spēbus sensat⁹ elicit insensatas. **S**cieris quoq̄ imperfectiones secernere a p̄fectionib⁹. vt tandem pure aliqd p̄fectus tibi resplēdeat in essentia et bonitate. **L**oquamur tū p̄ minus eruditis in metaphysica seu theologia. et dicamus. si possum⁹ quo pacto quo ve obseruatiōis studio poterit se sp̄us a fantasmatib⁹ auertere dum inagogicos aut supumentales querit excess⁹. **L**e fortassis hoc poterit fieri si in omni cognitione et meditatiōe sua de deo. nequaq̄ sifat hō in cognitione. sed aspir⁹ p̄ vim affectiū. quasi cordis ore inhiante in suā potentiam et in suam sapientiam. in suam bonitatem. saporādā et gustandā tanq̄ eius. q̄ totus est terribilis in cōsilīis sup filios hominū. p̄ maiestatē potentie dñantis. iudi. cantisq̄. totus magnus et mirabilis in sapientia cuius nō est numerus. totus deniq̄ suavis. totus desiderabilis. totus amabilis valde in bonitate et torrente voluptatis sue. Occurret tibi sic nitenti. sic intēto plurima turba fantasmatū. credo equidem irruent importune fantasmatā et irrūpent in vitrosq̄ oculos tuos interiores. Tu p̄o fortiter abiūce scorisum ea q̄sū potes māu meditationis et velut excusso capite sp̄us libeuadere labora. aut tu q̄si dissimulatis eis spretis ve perge quo pgis. et p̄ medium agmen illud impbū. alacer erūpe. **S**itis te spiritualis extimuler. vt quēadmodū desiderat ceruus vndiq̄ canū morsib⁹ patens et supcalescens ad gelidos tudos q̄s fōtes a quarū. sicut labora cōtra impidiētia fatigata ut possis et tu dicere rore sanctispiritus calefact⁹ desiderat aia mea ad te deus

Sicuti aia mea ad deū fōtē viuū. q̄n̄ veni az et apparebo an faciē dei. **S**ciō autē q̄ nisi te prius expurgauerit timoris lima et integerrimam et nō fictam penitentiaz n̄ si mens insup elūmata peccati scoria clara refūlserit et reformatiōem in nouitate sp̄i ritus in duos actus hierarchicos primos qui sunt purgare et illuminare vanū prorsus erit tibi antelucem surgere. ad hoc p̄fectionis culmen. **S**urgite p̄inde postq̄ se deritis q̄ manducatis panem doloris intimore sc̄ sine quo iustificari nemo pōt. ante deū. Imp̄be audes irrūpere in osculum oris. si nec pedibus cū lachrimis. nec manib⁹ cū gratiarū actione prius illud clare curaueris. **A**tuero dū eosq̄ perueniret bene cōscia mens. tmūda vt nec gaudia nec aliud oīno vel servile vel mercenariū an p̄ia recogitz. negq̄ p̄terea de deo quicquam negotiosum durum. asperū. vel turbulētū penser sicut de iudice retributore vel in flictore vindicte. **S**ed hoc vnicū venerati mentem. q̄z tortus desiderabilis est suavis et mitis. tortus amari etiam si occiderit dignissimus. dū solū ita placuit amor⁹ negocium. inuola tūc ad amplexus sponsi. strige pectus illud diuinū tort⁹ amicicie purissime brachijs. fige oscula castissima pacis et cupantis omnem sensum. vt et dicere sub inde possis gratulabundaz amorosa deuotione. dilectus meus mibi et ego illi. **T**

Finit.

Tractatus venerabilis magistri Johis de Berço de elucidatione scholastica mistice theologie sub duo decim cōsiderationib⁹ traditus.

Dubis datū est nosse misterium regni celoz. dicebat ihus discipulis suis. Propter qđ et in alio loco exultauit ī spū dices. **O**fiteor tibi pater rex celi et terre qđ abscondisti hec a sapiētibus et reuelasti ea p̄uulis. Hec misteria sunt q̄ loquebas aplūs p̄fectis et in quib⁹ excedebat deo. q̄lia tradidit et reuelatione sua diuin⁹ dionisius. in de mistica theologia. et de diuinis noīib⁹ p̄sertim ca. viij. vocās hāc sapiētiām irrōnalem stultā et amentē. **D**ua sup sapia dudū opuscula duo scripsimus. Scripserūt et alij noīatim Hugo de balma in tractatu de triplici via in deūtib⁹ de terminat finaliter et ex intentione q̄ ab ex

Considera. prima

Considera. II

Et eius elucidatione

66

mentis fertur in deum p amorem extaticū absq̄ pūia vel cōcomitāte cognitiōe. Et h̄ est misticum et absconditū. qd̄ nemo sapiē tum seculi capit. Losentire videtur domi⁹ nus Bonaventura in itinerario ca/vij. et vlti. Alioquin p̄terea non videtur possib⁹ lis vltima industria quā notaui⁹ ibidē. Spiritū a fantasmatib⁹ auertere. qr̄ cū ne cesset s̄ fīm p̄m omnem intelligentem seu intellectuali opatione vtentem fantasma ⁊ ta speculari. optet si nō speculētur q̄ aia aliter feratur in deū q̄ p intelligentiam vt vi detur. Presupponētes igitur oia q̄ dñi nus dionisius cū suis expositib⁹ sup hac theologia tradiderūt et c̄pti sunt. possum⁹ ad intelligentiam dicti huīus Hugonis de balma cōsiderare tres modos/ quib⁹ videt posse fieri q̄ amor sit absq̄ cognitione. vn⁹ est de amore pure naturali. sc̄dus de amo ⁊ re pure supnaturali. tert⁹ est de amore habitali ⁊ vel potius ex habitib⁹ elicito libero ⁊ actuali. Est insup triplex actualis cognitione c̄stum sufficit ad p̄sens. quedam re ea. quedā reflexa. et vtraq; potest esse l̄sim plex vel cōplexa. sp̄alis vel cōfusa. Quo circa notetur ad elucidatiōem p̄missio p̄nū merus duodenarius cōsiderationum

Cōsidera. prima

Sat amorem naturalem causari si ne pūia cognitione in re que diligit amat vel appetit. Et in hoc q̄ in omni re fīm dionisiū inueni⁹ amor naturalis. Un̄ Boe. Felix hoīm genus. si v̄ros animos amor q̄ celū regitur regat. Nō est aut in celo materiālī sicut nec in rebo alijs aia carentib⁹ cognitione. q̄uis pondere sui amoris impressio ab intelligentia pūia nō errate/seruntur quo seruntur / multo verius et certius / q̄ sagitta moueatur ad signū ex impetu q̄ iacentem impresso.

Cōsideratio. II

Sat hominem p amorem naturalem nō liberū/ferri in deū / nō ex actuali cognitione que talem in ipo causet amorē. Sequitur ex p̄senti. nō enī minus est amor naturalis in aia rōnali q̄ in rebo ceteris aia carentib⁹ imo nō stat hoīez esse sine pondere natura lis huius amoris quo fert in deū / etiam si damnetur in inferno. Losurgit exinde rever

mis ille seūssim⁹/ quem p̄scientie remor sum appella⁹. vii verificatur de p̄pheta Non est pax imp̄hs dicit dñs. Et illud de damnatis. vermis eoꝝ nō moritur. Deni⁹ q̄ cū p̄cō neq̄ ppter hoc esse salus p̄fēvel eterna. Hic amor est aduersarius noster se cūdū legē carniscorupte. cui p̄ dilectionē liberam cōsentire nos cōuenit. dū sum⁹ in via. si nolumus tradi tortorib⁹ in gehēna.

Cōsideratio. III

Sat enī p̄t q̄ amor etiā natus ralis fiat/ aut maneat/ absq̄ omni cognitione cōiuncta vel separata. De separata q̄dem hoc certū est q̄ eocurrit ad quēlibet amoře/ dū pducitur ⁊ seruat p̄mū cognitionē qd̄ est deus. Leterum potētia quelibet cognitioniua rōalis nō minus p̄t exi⁹ a sua cognitione naturali/ q̄ a suo amore. Propterea manet semper ⁊ iungitur in eadē natura cognoscēte. amor et cognitione naturalis. Utru autē posset esse potētia cognitioniua q̄ nō ess̄ q̄ mōlibet appetitina/ puto q̄ nō. qr̄ illa res p̄e esse q̄ nō appetat bonū. est enī bonum qd̄ oia appetit. Telle⁹ aliqui fortassis cōuerso sil⁹ dicere/ q̄ nō est appetitus sine cognitione q̄licib⁹ licet imperfecta valde/ q̄ est tanq; aliq̄ naturalis imp̄issio/ cōsequēs ad p̄mam cām efficientem/exemplātem ⁊ finientem. Sed iste modus nō recipit cōiter. sicut nec ponit in rebo non cogitatis delectatio. de q̄ magis videref/ q̄q; ab aliquib⁹ philosophatiū virūq; positiū vide atur. cōformiter ad vslum cōmē q̄ dicimus pratiū ridere vel gaudere dum floret ⁊ flore scit ⁊ vernat. Beatus est q̄ liberū amore suū cōformat isti naturali/ qr̄ si duo cōsenſiunt/ fieri ipis a p̄e quicquid perierint. Quippenō petent nisi deū vel cōforme dō simul et nature p̄mitus institute

Cōsideratio. III.

Sat hoīem ferri indeū p amorem libeū supnaturaler infusū ⁊ vel cōseruatū. nulla in ipso cognitione libera cōcomitante vel p̄via respectu illius amoris. Cōstat enī q̄ amorē libere eliciti ab hoīe posset deus cōseruare destructo oīs cognitionis actu. q̄ posito diligenter homo deū/ tūc intellectuāliter nō cognitū/ saltē cognitione q̄ sit actus sc̄dus elicitus/ qd̄ dicit ppter immediate pp 2

De mistica theologia

notata de cognitione pure naturali que ē
p̄mis actus essentialis aie/imo nō est nisi
aia/pter qđ ab ipa separari nō pōt ipa stan-
te ac perinde nolatur entelechia. **S**imi-
liter diceretur si deus p se immediate causa
rectum amoris liberum in voluntate/nō
cōcurrente intellectu vt intellectus ē/iuxta
positiōem quorūdam dicentiū q actus be-
atificos in p̄ia p̄ducit solus deus.

Consideratio. V.

Sat veritas eoꝝ q̄ tradūtur de
theologia mistica q̄ cōsistat in
amore solo. et q̄ amor ille supna-
turaliter insipiret illis q̄ cōcupi-
scunt sapiam. Spectat hoc ad potentiam
dei, p̄t ex p̄cedenti cōstat. Spectat et ad ip-
suis sapiam atq̄ bonitatem. ut ap̄gentibus
os mētis insipiret spiritū amoris. neq; ne-
get mūdis corde osculū postulatū/sed pre-
ueniat etiā in bñdictionib; dulcedinis/de-
sideriū paupm/ q̄ cū daniele sunt viri desir-
erioꝝ. Satiēt insip piulos suos eterna-
sapia/ab vberib; cōsolatiōis sue/tanq̄ pia
mater. cuius vbera nō sugit/qui nō veraci-
ter abloꝝ fictione se cōstituerit vt piulū s̄b
ea/iuxta sententiam xp̄i qui simul est spon-
sus et sponsa. pater et mater. amicus et ami-
ca. qm̄ amor sp̄ialis sc̄um nescit. **P**ōt
deniq; tota fere scriptura deduci ad hūc se-
sum. Atuero nihil ad phantes sup hoc assi-
duo p deuoꝝ miraculo. Propterea dicit̄ hec
sapia mistica appropriate xp̄ianorꝝ eē/taz
a dionisio q̄ a ceteris. **E**t ita controuer-
sia vel dubietas ois cessat in hac pte/q̄niaz
stat apicem mētis in deū ferri/sine cogniti-
one actuali p̄ua. vel cōcomitante sic accipi-
endo q̄ agnitiō nō causat amorē illū sup-
infusum/nec optet vt comiteſ ipm distin-
guendo cognitiōem apphensiuam/vel de-
claratiuam/ab expimētiua affectuali

Consideratio. VI.

Sat vt amore supinfusum comi-
tet actualis cognitiō q̄ p̄cipit intel-
ligibiliter amor ille/boc est q̄ iudi-
cat aia se amare/et in deo delectari/imo et ig-
note ignoris q̄ amorem iungi. Pro cui in-
telligētia memorē illud de cantici. Auer-
te oculos tuos a me q̄ ip̄e me auolare sece-
runt. Ubi colligiꝝ q̄ duo sunt oculi aie rō-
nalis. vnuſ spectas ad cognitiuā potentia-
m. alter ad affectiuam. Ille sc̄ous p̄prie dī-

oculus amoris vel oculus sponse. De q̄ in
eisdem cāticis Vulnerasti cor meū in uno
oculoꝝ tuoꝝ. Cōtingit aut̄ q̄ dū aia fertur
in dilectū p̄ oculū amoris/si temptet intel-
ligere/ quid sit illud qđ diliget/ euolat dilec-
tio. ac p̄inde dicit̄ euolare dilectus. Nihil
ominus est aliter possibile q̄ et dilectio ma-
neat et cognitio simul talis dilectis ad tē
pus p̄sistat. Alter enī nō potuisset tradiv̄
scribi q̄liscūq; noticia de theologia mysti-
ca vt qđ illa est cōiunctio amorosa dilecti-
cum dilecto/qđ exupat omnē sensum/q̄ v̄l-
nerat q̄ cōiungit ignoris ignote/tanq̄ indi-
quā caligine cū similibus multis.

Consideratio. VII.

Sat q̄ amor hm̄i supinfusus
maneat absq; caritate/sic pphia
sic fides et spes et alia carismata
Propterea talis amor nō est si-
gnū infallibile gr̄e gratiū faciētis. Conso-
nat his cōis schola doctoꝝ/q̄ nemo sc̄it se
caritatēm h̄rē iuxta illud. Nemo sc̄it an a/
more an odio dignus sit q̄uis istud intelli-
gi videat de amore p̄destinarōis et odio re-
p̄batiōis. **V**alet hec cōsideratio plaudere
caritatis et vt q̄ gloria p̄ misteriorꝝ cogni-
tiōem in dño gloriet. Si nouero inq̄apo-
stolis misteria oia inter q̄ est plane misti-
ca theologia. nihil sum. Veritas est/ q̄ sic
de donis et beatitudib; loquit̄ sic de sapiē/
tia mistica. Loquit̄ de ea aliquā docto-
res noiatim. Hugo de balma. p̄t icludit
caritatē. Propterea dicit q̄ hec sapia exel-
lētius donū est q̄ sola gr̄a gratiū reddens.
Nimirum q̄ et gr̄a est gratificans/et sapi-
entia soporifera et delectans.

Consideratio. VIII.

Sat dilectiōem liberā et elicita
naturaliter ponit in apice mētis
q̄ dicit̄ ab aliq; bō sinderesis abs/
et hoc q̄ mēs se actualiter iudi-
cet aliquā diligere/ q̄uis ista dilectio cogni-
tiōem sequat̄ et cōcomites. **C**oncederent
istā pphia naturales ac p̄inde multa saluarēt
absq; miraculo/sup bis que de mistica theo-
logia tradūtur a catholicis. **S**tudiuſ
mus in duob; opusculis de mistica theolo-
gia p̄dē cōpositis p̄ multas cōsideratiōes
et industrias ista determinare velut ad cō/
munē intelligētiā et pphiam deducētes hāc
sapiam. nō q̄ secludere vellemus diuinos

Et eius elucidatione

66

et supernaturales inflatus. absit hec pelagi; ana temeritas sed cōsonelo qui volui mus phis et scholasticis theologis talia que nō abhorrent a suis traditionib; et scholis et si effectū est q̄licunq; ex pte iudicium sic le gentiū. et gloria deo. si vero nequaq; ignoscet tu deus et tui. Deniq; tota rō cōsiderationis p̄ntis cōsistit in hoc q̄ dicit phs de vehemēter habituatis q̄ in suis actionibus nō deliberant aut saltem ita se habent q̄ se deliberare nō iudicant. Agit eni ars p̄fecta mō nature. sicut oñdū oes artifices etiam mechanici circa exteriora laborātes terrors cythariste scriptores. Quanto amplius hoc inueniri potest in actionib; immanētibus vel intrinsecis. Nam et sepe multa cogitamus / multa diligim⁹ sub omni facilitate / que nec cogitare / nec diligere iudicamus. Precedit nihilominus et comitatur naturaliter in omni dilectione p̄fertim elicta et meritoria / cognitio dilectionem. et si nō cognitio reflexa / tñ recta. Hec est traditio oīm tam phoz q̄ theologoz et moralii cū experientia dicētū p̄ vocē Augustini. Inuisa diligere possumus / incongrua nequaq;.

Nona consideratio

Sunt simplices idiotas p̄ fidem spem et caritatem citius et subli-
mis puenire ad theologią mysticam. q̄ eruditos in theologia scholasti-
ca et discursiva. Sunt ad hoc multe rō-
nes quarū aliquā notat sc̄ns. Tho. inq̄rēs-
cur simplices sunt aliquā denotiores q̄s li-
terati. Ita fides talū min⁹ est inquieta p̄
fantasias contrariarū opinionū / q̄s nec au-
diunt nec cogitant. Sunt insup humilio-
res q̄bus grām dat deus / q̄ cū simplicibus
graditur. oīm vero supborz et sublimiū col-
la p̄pria virtute calcauit. Preterea simili-
ces h̄nt aliquā curam de salute sua maiorez
in timore et tremore. Qualiter autē sit
istis simplicib; imo et pueris ambulandū
p̄ mystica sapia / tetigim⁹ in opusculo q̄daz
de simplificatiōe cordis / via sc̄da. Dice-
bat vñus. Ego p̄ xl annos et ampli⁹ versa-
ui et reuersauī / multa studēdo / legēdo / orā-
do / meditādo / in ocio t̄pis multo / et nichil
inueni cōpendiosus / efficacius ve ad con-
secutiōem theologie mystice / q̄t fiat spūs
et aīa sub deo / tanq; puulus et puula / iuxta
metaboram aīdictā vbi mēdicitas spūa

lis locū habet p̄cipuum. cum fide simplici
q̄ deus puer natus est nobis. et p̄nus da-
tus est nobis

Decima cōsideratio.

Sunt cōcordia theologoz et de theologia mystica loquentium. p̄missis cōsideratiōib; sicut ar-
bitramur attētis. Cū philosophis aut fide
carentib; neqt̄ esse cōuentio in hac pte. Ra-
tio q̄r nolūt credere ut intelligant. inceden-
tes crassa ceruice / erecto collo / nolentes
captiuare oēm intellectum / necq; volūtates
in obsequiū xp̄i. Quāobrem ycrissime enū-
ciatū est. q̄ bec est p̄prie p̄pria sapia xp̄iano-
rum. tanq; fons signatus. cui nō cōicat ali-
enus. qm̄ carnalis hō nō p̄cipit ea que dei
sunt. Stulticia est eni illi. dum fit ei xp̄us
petra scandali et signū cui cōtradicitur. dū
nō intrat p̄ ostiū ut pascua inueniat. maxi-
me q̄r nō vult māducare panē de celo vep̄.
nec bibere vinū germinans virgines. Per
cuius ramen sacre cōmunionis frequenta-
tionē sup̄ oīa fit hō deuotus et habilis ad
theologiam mysticam. si vitā et mores hu-
ic salutifero sacramento cōformare non os-
mittat / p̄t alibi sub cōsideratione m̄ltipli-
ci notatum est.

Consideratio. XI

Sunt nequid ut theologia mysti-
ca sit in hoīis mētē sine q̄licunq; dei cognitione. Fuerūt q̄ dice-
rent nihil nos cognoscere deo nisi p̄ ab
negatiōem. Altera q̄s est cū rōne et auctori-
tate articulus parisiū cōdemnatus. Et
aliūd deducit cōsideratio p̄nū / notādo q̄
ois app̄hensio vel motio intellectualis / si-
ue deo vel de alijs / dici p̄t cognitio. im-
mo et visio / illū loquēdi modū q̄ vtimur
de sensib; exteriorib;. vbi oīs sensatio visio
noiatur. vt dicimus vide q̄liter hoc capi-
tulo colet. sonat. suave est. ledit. Sed mate-
ria de his sensib; in intellectu p̄portionabi-
liter existentib; latior q̄s ut disseraēt p̄ p̄ntū.
Sic eni vocat Arest. et Basilius intellectū
sensum. Sic cōis vñs dicit de bñ iudicā-
te. Iste bene sentit. iste clare videt in mate-
ria. Sic Gregorius in omelia. Amor iqt̄
ip̄ cognitio est. Et vere sic est fin tactū / gu-
stum / et olfactū spūales. imo tantū potior
p̄ceptibilior et purior est cognitio / q̄sto in
timor circa deū qualiter ip̄m tāgūt / gustac;

pp 3

De purificatione sensuum

et olfactum mystice theologantes. non auditores tamen sed inspectores sed factores. Bonatur exemplum pululi super mitem suadum fugit et amplectatur eam. qui plerumque nichil videt nihil audit aut saltus non iudicat se videre vel audire quicquam totus in lactatione vix delectatio dicta est occupatus. Tunc nihil cognoscit sub quicunque ratione reflecta etiam quod lac sit dulce vel bonum vel ens vel non ens sed tamen lactadum se ubero impedit. Et sic mulceris quedam operatio experimentativa non reflecta nec declarativa nec enunciativa. Felix puer ille etiam si centum sit annoz sub sapia matre sua qualis erat magnificus rex ille dauid pululus in oculis suis et virilior ceteris animis deum. Fundemus super hanc similitudinem sensuum spiritualium ad corporales similiter aliam per theologie mysticae cognitione convenientem. Constituamus duos homines coram oculis nostrae considerationibus quorum unus sit acutissimus in duplice sensu visus et auditus. sed habeat hebetatos pernitus et obtusos tres alios sensus. qui sunt olfactus gustus et tactus. Constituamus alter qui cecus sit et surdus. sed habeat expeditos alios et vienaces. olfactum gustum et tactum. Constat quod iste secundus poterit maiores expiri delectationes sensuales quam primus. Coniecturemus existens studiis que prius vel theologi litterati vigent in visu et auditu spiritualibus. sed euenter multis quod tribus alijs careant sensibus vel impeditos vel obtusos prorsus habent. Prouenit ex contra de simplicibus illitteratis quod velut ceci et surdi sunt ad philosophie scholastice perceptioz qui ceteris sensibus vigent in spiritualium olfactum gustu et tactu. Nullus ergo mirabitur ista considerans si simplices illitterati ceci et surdi nisi quod fides insonat oblectans in deo quem desiderando et amando olfactum gustum et amplectendo tangunt. Nitesque per vite puritatem et simplicitatem sensus istos purgatos atque reformatos dum in alijs male vienibus penitentia stupidi sunt nec precipiunt ea quod de divinis suauiter redolent sapiunt et mulcent. quis videat et audiatur. Exemplum sile de canibz venaticis respectu non venaticorum posset induci. Reducitur insuper isti quinque sensus ad duos oculos quod sunt intellectus voluntas cognitionis scz et amoris. Vis enim et auditus per appriuationem magis spectat ad intelligentias ceteri tres ad affectum vel amorem.

Consideratio. XII.

Antisimul affectualis cognitio theologie mystice et alter modus contemplationis qui dicit pure et licet de veritate diuine. Sunt diversi tractatores de virtutibus preplatibus et varieque liber figurae. Affectualis in maria sedente et in sposa quod deliciis affluit innata est super dilectionem suum. Intellectualis vero in israel et rachel et in sposa ascendet sicut aurora luna et sol. Optime quod intelligentia ferat in deum sine his eternis. est sine continuo et tpe et ita sine co-missione fantasmatum. Hoc vero tanto difficitas est dicere Augustinus consuevit platonici et sequentiis quod non nisi in raptu quodam more choruscationis possit sincera virtus hec cognoscendi a paucis et raro. Quemadmodum non ita senserunt de theologia mystica affectuali quod eam assidue tradidit. Possibilitate denique considerationis huius suadetur ea quod in paulo facta sunt et in brevis proplebuntur. Amplior prosecutio non est opusculo priuilegio necessaria nec sine possibilis breuitate. Denique distribuit vniuersitas de mysteriis sua putulit quod hodierna solennitate ascendas in altum dedit dona in hoibz. In cuius commemoratione solennitatis hec scripta sunt Lugduni ad elucidationes scholasticae mysticae theologie consistentes in amore Johanni de Gerson cancellarii parisiensis. Anno. M.cccc. xxviii. prima Junij. Conscientia est animus meus experientia testis. Mystica quod retulit dogmata vera scio. Non tamen idcirco scio me fore glorificandum. Spes mea crux Christi gratia non opera.

Carmen de purifi-

catione sensuum interiorum.	
Gaudia queris	Quod tibi frustra
Sensibus herens	Infatuatis
Larmis amore	Tactus et auris
Naris odora	Vis oculorum
Lingua sapora	Qui tibi sensus
Quinque dati sunt	Spirituales
Quos ebetavimus	Horribus intro-
Lorpis humor	Horridus asper
Fedus et ater	Spurcus amarus
Vis reparetur	Contrecte
Noxius humor	Die vomenti
Prodeat extra	Jam minus egrus
Celica carpent	Gaudia sensus
Obiectus est	Tunc deus ultro
Omnia fieri	Omnibus unus
Aure melodus	Ores aporus

De religionis perfectione

67

Lux oculorum	Vaurier eius
Naris odorem	Tactus in imam
Sauviter ibic	Aectet vtrimes
Spissus vnuus	Uoz deumqz
Influa tanta est	Uis in amore
Si tamen assit	Gratia formans
Saliter acto	Desipit omnis
Larneus actus.	Finit

Opusculum epistolare magistri Johis de Hermon cancellarij parisiensis de religionis perfectione et moderatione ad Guilhermum minandri quondam me dicum domini cardinalis Saluciarii. tunc autem monachum domus maioris Cartusie.

O Ratia vobis et pax in Christo iesus. Utique dicetis mibi pro similitudinem. Wedice cura tuis. sum Iacob qui alium doceas ait apostolus. cur teipsum non instruis? Sed rite debet pro me sapientis iussio. Non nora inquit medicus. Et iterum. Ha locum medicus. Rō est. quod disciplia medici exaltebit eum. put eius. Nam quod potest in medico disciplina innueniri melius. quod ut relicta seculi potest a relicita arte sua. relicto demum seipso quod maius est. tradiderit se medicus noster discipline maioris cartusie. Talis enim tu es cui nunc ipse rescribo. qui dignaris exercere discipline doctrinā. ab illo quod tali nūquod subiacuit discipline. Huiusmodi in yebro sumi medici nostri domini Iesu Christi. qui iussit omni perenti se tribuere. Et rursum. Aperi os tuum et ego adimplebo illud quod est magni consilij angelus vocatus admirabilis. Audebo tu is medice charissime quatuorculis que satis coes sunt apud eos spissates in religioni grabato laborantes. remedia non dicā inuenire sed inuenita designata pro doctores repetere. Cōia quidē et vulgata neque cōpanda subtilibus artis medicina spissatis apicibus. Sed tanquam rudes aliquis receptas visum fuit cōsiderationes pauculas anotare. Sunt autem tria que queruntur in forma. Primo utrum quis exercitiū orōis cōtinuās vel alia exercitia spissalia cum affectu. utputa lachrimarum et sentiens se in virib⁹ debilitari propter humores exercitiū et remitti in ceteris corporalibus laboribus. utpote in cantu forti et similib⁹ vires corporeas exigentibus sit responsibilis. Tū dicit apostolus Psallam spissam

psallam et mente. Pensat enim deus possit us cor quod verba. immo propter laborem cantus non potest debita in deuotioem habere dicīt. Secundo si ratione debilitatis corporis. ut fortior sit ad portandum ordinem sue professionis. sine conscientie scrupulo laetus vivere possit quod ordo seruet vel ad prohibendum laudem in erudititudinem ad quam est dispositus vel dubitat incidere in futurū. Tertio si orans solitarie et debito utpote horas certas nonice institutas teneatur verba adeo articulatae proferre et explicare ut seipsum audiat. Quarto frequenter aut ratione debilitatis aut graueldinis corporis sine graui labore ad plenum id queat. Corde tamen dicet et formabit alias elevatione mentis affectus. cessabit officium lingue licet non cordis. Vix dominus resurrectionem verā scribere salubrem et efficacem. Et velut ab alto reperentes dicimus pro prima cōsideratione

Consideratio. I.

R eligio christiana sub uno supremo abbate Christo. sola est salutaris et perfecta. Si quidē extra illaz non stat salus neque perfectio. Hoc autem sufficenter ad perfectiōem pervenire salutarem sub ea et in ea. oēs recte viventes. Unde sequitur neminē indicādum extra statū salutis aut perfectiōis esse quod vivit sub Christi ana religione. Vela leta autem bec cōsideratio ad būilitatis cōseruationē inter membra corporis Christi mystici. et ut abiecta presumptiōe pharsalia et murmurativa cōtentione membra se in uice honore pueniāt. in cetera monitiōez apli. Nec aliquis in ecclesia sibi Christi de statu perfectiōis sup̄. iterum inaniter blasphemat. ut qui monachus est non monachus non spernat. neque secularis solitarium dijudicet.

Consideratio. II.

R eligio christiana quoniam una sit. nihilominus distincta est multiplici et pulchra varietate graduum meritorum et ordinum. Item opatiōes spissatim quod distribuit uniuersis putrult. que ei a deo sunt. ordinata sunt. quod ac magis perfecta deo quod religio. sed quod religio. Religio vero christiana quod est ecclesia Christi spōsa. Est igitur ei ordo quod describiatur eē parium dispartiū quod rerum sua uniuersis tribuens dispositio seu collatio. Hece enim solitarioz deus tantum est et